

NARODNA KNJIŽNICA "TVAN ŽAGAR" ČABAR

**GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA
NARODNE KNJIŽNICE
"TVAN ŽAGAR" ČABAR**

2023. GODINA

Čabar, prosinac 2022.

1.UVOD

Narodna knjižnica nabavlja, stručno obrađuje, čuva i daje na korištenje knjižničnu građu, omogućuje korisnicima pristup informacijama i pruža informacijske usluge.

Suradnjom sa sredstvima javnog priopćavanja i putem internetske stranice (<https://knjiznica-ivan-zagar.hr/>), o svojim programima i aktivnostima, knjižnica redovito izvješćuje svoje korisnike i ostale mještane lokalne zajednice.

U Narodnoj knjižnici "Ivan Žagar" Čabar intenzivno se radi na izgradnji kvalitetnog knjižničnog fonda koji će zadovoljiti potrebe korisnika različitih interesa, profesija i dobnih skupina.

Rad s korisnicima Narodne knjižnice "Ivan Žagar" Čabar odvija se kroz odjele:

- igraonicu
- dječji odjel
- odjel za mlade
- odjel s referentnom zbirkom
- odjel za odrasle (hrvatska, svjetska književnost)
- odjel s stručnom građom (građa po znanstvenim područjima)
- odjel sa zavičajnom zbirkom
- odjel periodike
- računalni odjel.

Knjižnična građa organizirana je u nekoliko knjižničnih zbirki:

- zbirka lijepo književnosti
- zbirka stručno-popularne literature
- zbirka slikovnica i
- posebne zbirke (referentna, zavičajna,...).

Knjižnična građa stručno se obrađuje po područjima i daje na korištenje korisnicima kroz:

- odjel za odrasle (slobodni pristup)
- odjel za djecu (slobodan pristup)
- odjel za mlade (slobodan pristup)
- odjel za malu djecu i djecu predškolske dobi (igraonica-slobodan pristup)
- odjel za periodiku (slobodan pristup)
- odjel za knjige na slovenskom jeziku (slobodan pristup)
- odjel zavičajne zbirke (zatvoreni pristup) i
- odjel referentne zbirke (zatvoreni pristup).

Knjižničnu djelatnost obavlja: knjižničarski tehničar i knjižničar - ravnatelj.

Računovodstvene usluge i financijsko poslovanje za Knjižnicu obavlja financijska služba Grada Čabra.

Stručnu i savjetodavnu službu u Primorsko-goranskoj županiji obavlja županijska matična služba koja se nalazi u Gradskoj knjižnici Rijeka, a čija je voditeljica Ljiljana Črnjar.

Županijska matična služba Rijeka nadležna je, između ostaloga, za stručni nadzor rada Narodne knjižnice "Ivan Žagar" Čabar i stručno-savjetodavnu pomoć.

Županijska matična služba spona je narodne knjižnice s osnivačem, s Ministarstvom kulture i medija RH i ostalim relevantnim institucijama.

2. OSNOVNA DJELATNOST

Narodnoj knjižnici "Ivan Žagar" Čabar želja je zadovoljiti potrebe korisnika.

Nabavlja se tražena knjižnična građa, radi se na organizaciji kulturnih i edukativnih programa, rješavaju se korisnički upiti, surađuje se sa srodnim ustanovama, potiče se kultura čitanja i pismenosti, te radi na promociji knjižnice kao zajedničkog i svima dostupnog prostora.

Knjižnica nastoji maksimalno u okviru svojih mogućnosti biti na raspolaganju korisnicima i njihovim potrebama.

Knjižna građa obrađuje se u programu Zaki. Upisano je i strojno obrađeno 15.850 jedinica knjižne građe, a upis se nastavlja i dalje, kontinuirano uz istovremeno provođenje godišnje revizije knjižnog i neknjižnog fonda. Popisuju se podaci o vrstama članova, iznosima članarina, vrstama naplate i zakasninama.

Vodi se statistika blagajne.

Popisuju se podaci o vrstama građe, vrstama posudbe (kontaktna, beskontaktna, međuknjižnična), razlozima otpisa dokumenata, obavijestima i troškovima realiziranih rezervacija, te drugi popisi potrebni na regulativan rad ustanove.

Bilježe se podaci u inventarnim knjigama, zbirkama i lokacijama, podaci o načinima nabave, o područjima nabave, o načinima generiranja statističkih podataka vezanim uz knjižničnu djelatnost.

Rad čitaonice reguliran je prema pravilima i preporukama propisanim za korisnike.

Osim organizacijskih poslova, obavljaju se poslovi informacijske službe, katalogizacije, klasifikacije, koordinacije, moderatora kulturnih i edukativnih aktivnosti, poslovi informatizacije i implementacije programa, radi se s korisnicima na izdavanju knjižne građe, na administrativnim poslovima, poslovima vođenja pisarnice, pošte i svim drugim poslovima koje ustanova mora obavljati.

Kroz 2023. g. radno vrijeme za korisnike biti će organizirano kroz radni tjedan u trajanju od 30 radnih sati.

Obavljati će se poslovi:

- katalogizacije, klasifikacije, signature knjižne građe
- strojna obrada građe - uvođenje podataka o građi u računalo

- izrada bar kodova i signaturnih naljepnica, lijepljenje naljepnica na građu
- zaštita knjižne građe
- smještaj građe na police i raspored građe, ulaganje vraćenih knjiga
- plan nabave, nabava nove građe
- vođenje i obrada posebnih zbirka – zavičajna zbirka, referentna zbirka, zbirka multimedija
- rad na promicanju čitanja i pismenosti – suradnja s ustanovama, udrugama i organizacijama unutar zajednice
- promicanje usavršavanja korisnika – važnost cjeloživotnog učenja
- poticanje formalnog i neformalnog obrazovanja
- identificiranje potencijalnih korisnika-suradnika, analiza korisničkih potreba, razvijanje usluga za pojedine kategorije korisnika, grupa i/ili pojedinaca
- pisarnica i poslovi vođenja pošte
- informacijski upiti
- nabava opreme
- uređenje prostora knjižnice
- digitalni arhiv
- poslovi vezani uz programsko, financijsko i administrativno vođenje knjižnice
- izrade programa, izvješća, strategija, projekata, anketa..., - prema lokalnoj zajednici / osnivaču, PGŽ, matičnoj službi GKRI , prema Ministarstvu kulture i medija RH, Fini, Poreznoj upravi,

Knjižnica posluje u skladu s:

Zakonima:

- Zakon o knjižnicama (NN 17/19, NN 98/19, NN 114/22)
- Zakon o ustanovama (NN 76/93, NN 29/97, NN 47/99, NN 35/08, NN 127/19)

Pravilnicima:

- Pravilnik o upisniku knjižnica i knjižnica u sastavu (NN 78/20)
- Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 107/21)
- Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 21/02)
- Pravilnik o zaštiti knjižnične građe (NN 52/05)
- Pravilnik o obaveznom primjerku (NN 66/20)

Standardima:

- Standardi za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/21)
- IFLA-ine smjernicama za narodne knjižnice
- UNESCO-v Manifest za narodne knjižnice.

Knjižnica provedi različite programe (Mjesec hrvatske knjige, izložbe, gostovanja,...), obilježava obljetnice autora i djela, provodi programe za rano poticanje čitanja i pisanja – razvoj pismenosti, prezentacije, edukacije,

izložbe, rješava individualne informacijske upite, osigurava međuknjižničnu posudbu i odgovara na druge informacijske upite, a sve u skladu s sigurnosnim mjerama rada knjižnične djelatnosti.

3. PLAN RADA NARODNE KNJIŽNICE "IVAN ŽAGAR" ČABAR KROZ 2023. GODINU

Plan rada Narodne knjižnice "Ivan Žagar" Čabar za 2023.g.:

- pružanje usluga za zadovoljenje potreba svojih kategorija korisnika i korisničkih skupina
- rad na formiranju knjižničnog fonda na temelju desiderata i u skladu sa Standardima za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/21), te financijskim mogućnostima Knjižnice – prema osiguranim sredstvima u proračun Grada Čabra
- obrada knjižne građe - strojna obrada u programu ZaKi
- revizija knjižničnog i neknjižnog fonda
- popis inventara knjižnice
- nabava knjižnične građe za zbirku zavičajne građe
- formiranje referentne zbirke
- organizacija programa za sve kategorije korisnike
- provođenje programa pismenosti
- provođenje edukativnih posjeta
- podupiranje formalnog i osobnog obrazovanja na svim razinama
- stvaranje mogućnosti za osobni kreativni razvoj korisnika
- pružanje prostora i mogućnosti za kulturne aktivnosti
- razvijati društvenu ulogu narodne knjižnice – javni prostor i mjesto okupljanja zajednice
- razvijati ulogu knjižnice kao nositelja promjena u društvenoj zajednici
- osigurati dostupnost građe svima bez obzira na vjersko/nacionalno/jezično opredjeljenje i osigurati dostupnost građe za manjinske grupe, ljude s posebnim tjelesnim ili osjetilnim potrebama
- rad na opremanju i zaštiti knjižničnog prostora i knjižne građe od hladnoće i drugih čimbenika
- osigurati optimalne uvjeta za rad djelatnika
- provoditi ostale poslove: vođenje statistike, obrada podataka o korisnicima, knjižnici, knjižnoj građi, korištenju usluga
- obilježavanje godišnjica (autor/djelo), obljetnica (u knjižničarskoj i lokalnoj zajednici), blagdana/svetkovina
- izrada preporuka za nova djela, izrada anotacija, sinopsisa
- suradnja s osnivačem, lokalnom zajednicom, Primorsko-goranskom županijom, Ministarstvom kulture i medija RH, matičnom službom GKRI, narodnim knjižnicama na županijskoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini, te ustanovama unutar šire društvene zajednice (obrazovne, kulturne, volonterske organizacije).

Sve planirane aktivnosti provoditi će se u skladu s propisanim procedurama, smjericama i prostornim mogućnostima.

3.1. POSLOVI U SURADNJI S OSNIVAČEM:

Knjižnica će potraživati od osnivača redovito održavanje i brigu o prostoru u kojemu je smještena Knjižnica (grijanje prostora, izoliranje prostora od vlage, čišćenje prostora, novi rukohvat na ulasku u paviljon, zimsko čišćenje i osiguravanje pristupa do knjižnice, te druge poslove po potrebi).

Knjižnica će potraživati financiranje nužnih poslova:

- grijanje prostora Knjižnice
- sanaciju poda u prethodniku Knjižnice
- obnova rukohvata na ulasku u paviljon Knjižnice
- osiguravanje financijskih sredstava za provođenje knjižnične djelatnosti prema Planu i programu rada
- osiguravanje sredstava za prihode i rashode zaposlenih djelatnika.

3.2. PLAN NABAVE I OBRADA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Nabava knjižne i neknjižne građe planira se za sve Odjele i za sve kategorije korisnika.

Nabava se vrši prema Smjericama za narodne knjižnice (Narodna knjižnica : IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga) koje definiraju svrhu, opseg i sadržaj zbirke, kao i pristup vanjskim izvorima.

Knjižnica će nabavljati sljedeće kategorije knjižnične građe:

- beletristiku i nebeletristiku za odrasle, mladež i djecu
- referentnu građu
- periodičke publikacije
- informacije vezane uz lokalnu zajednicu
- službene i poslovne informacije
- zavičajnu građu (preko obaveznog primjerka)
- građu na službenom jeziku zajednice
- građu na drugim jezicima (slovenski jezik, engleski jezik – po potrebi)
- igračke (po potrebi)
- pribor za učenje i kreativan rad (po potrebi).

Oblici građe koji se planiraju obuhvatiti u tekućoj nabavi:

- knjige u tvrdom i mekom uvezu
- novine i časopisi

- plakati i dr.

Kriteriji nabave odnose se na:

- opseg građe koji mora biti dostatna da udovolji potrebama svih članova tj. korisnika
- broj knjiga koji se izdaju na lokalnom jeziku
- korisničku populaciju
- stupanj korištenja građe
- dobnu strukturu populacije
- građu na različitim oblicima i na različitim formatima
- kontinuiran priljev nove građe
- širok izbor beletrističkih izdanja za sve kategorije
- širok izbor stručnih izdanja – građa po predmetnim područjima, i u odnosu na
- otpis starih, dotrajalih knjiga.

Nabava knjižne i neknjižne građe dinamičan je i kontinuirani proces koji se određuje prvenstveno kroz proračun i priljev sredstava koje knjižnica dobiva za nabavu.

Ovisno o raspoloživosti financijskih sredstava planira se tijekom i izvršenje nabave kroz tekuću godinu.

Sredstva za nabavu osiguravaju se kroz proračunska sredstva osnivača, sredstva Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, te kroz sredstva dobivenih od Primorsko-goranske županije.

Nabava će se provoditi sistemom:

- kupnje (vlastita sredstva, proračun)
- otkupa Ministarstva kulture i medija RH
- dara i
- pretplate.

Sva građa koja stiže u Knjižnicu, prije nego što postane dostupna krajnjem korisniku, prolazi stručnu (katalogizacija, klasifikacija) i tehničku (inventarizacija knjižne i neknjižne građe) obradu.

Građa se strojno obrađuje u programu ZaKi.

3.3. IZGRADNJA KNJIŽNIČNOG FONDA

Sva građa koju knjižnica posjeduje i daje na korištenje sastavni je dio knjižničkog fonda.

Knjižnični fond je promjenjiv s obzirom na veličinu i s obzirom na vrstu građe. Zbog svoje promjenjivosti, fond Knjižnice trebao bi se stalno nadopunjavati, redovito pročišćavati i time održavati njegovu vitalnost u prostoru Knjižnice.

Tijekom 2023. godine dotrajale i uništene knjige izdvajat će se radi otpisa knjižne i neknjižne građe, a prema Pravilniku o reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 21/02).

3.4. ZAŠTITA KNJIŽNE GRAĐE

U skladu s Pravilnikom o zaštiti knjižnične građe (NN 52/05) knjige je potrebno zaštititi od oštećenja i drugih čimbenika.

Knjižnu građu treba čuvati u adekvatnim uvjetima u prostoru.

Kako je Knjižnični prostor izrazito hladan, nužno je uspostaviti adekvatno grijanje prostora, kako bi se spriječilo daljnje propadanje prostora u kojem se Knjižnica nalazi, kako bi se zaštitila knjižna građa od propadanja i kako bi se zaštitilo zdravlje djelatnika i korisnika koji borave u prostoru Knjižnice.

3.5. STROJNA OBRADA GRAĐE - IMPLEMENTACIJA KNJIŽNIČNOG PROGRAMA

Strojna obrada građe obuhvaća formalnu obradu ili katalogizaciju i stvarnu obradu tijekom koje se građa razvrstava prema sadržajnim obilježjima – klasifikacija, predmetno označavanje predmetnicama.

U obradi građe potrebno je građu katalogizirati odnosno identificirati određeni primjerak.

Katalogizacija se obavlja prema određenim pravilima i međunarodnim standardima za katalogizaciju.

Za strojnu obradu građe koristit će se kataložni zapisi usvojeni na međunarodnoj razini koristeći ISBD-standarde. Pri klasifikaciji primjenjivati će se novi UDK-a sustav.

3.6. OSTALE USLUGE I SADRŽAJI :

SASTANCI /SEMINARI / SKUPOVI / PROGRAMI / MANIFESTACIJE

Sastanak/seminar/skup/stručno usavršavanje/programi	Mjesto održavanja	Vrijeme	Napomena
Mjesec hrvatske knjige	Narodna knjižnica "Ivan Žagar" Čabar	15.10.- 15.11.'23.	MHK
Edukativni posjeti djece (predškolci, učenici osnovne i srednje škole)	Narodna knjižnica "Ivan Žagar" Čabar	kroz godinu	MHK
Likovne izložbe i susreti	Narodna knjižnica "Ivan Žagar" Čabar	kroz godinu	
Sudjelovanje u Nacionalnom kvizu za poticanje čitanja	Narodna knjižnica "Ivan Žagar" Čabar / KGZ-Zagreb	15.10.- 15.11.'23.	MHK
Program poticanja čitanja	Narodna knjižnica "Ivan Žagar" Čabar	kroz godinu	

Književni susreti	Narodna knjižnica "Ivan Žagar" Čabar	kroz godinu	
Obilježavanje Dana hrvatskih knjižnica	Narodna knjižnica "Ivan Žagar" Čabar	11.11.'23.	MHK
Radionice za korisnike	Narodna knjižnica "Ivan Žagar" Čabar	kroz godinu	
Savjetovanje za narodne knjižnice	- na nacionalnom nivou, - na županijskom nivou	kroz godinu	
Stručni skupovi, seminari, radionice u organizaciji županijske matične službe	Rijeka	kroz godinu	
Stručni skupovi i seminari u organizaciji knjižnica koje djeluju na području međunarodne suradnje	Međunarodna suradnja	kroz godinu	
Arhivi, knjižnice, muzeji- stručni skup	Županijski nivo	kroz godinu	
Sajam knjiga u Puli • Monte Librić, i • Sa(n)jam knjiga	Pula	kroz godinu	
Sajam knjiga "Interliber"	Zagreb	kroz godinu	

Djelatnost knjižnice sastavni je dio i odgojno-obrazovnog rada koji obuhvaća:

1. Odgojno-obrazovnu djelatnost
2. Stručno-knjižničnu i informacijsko-referalnu djelatnost te
3. Kulturnu i javnu djelatnost lokalne zajednice.

Neposredan rad s djecom i mladima (odgojno-obrazovna djelatnost knjižnice) obuhvaća upoznavanje djece i mladih s knjižnicom i knjižničnom djelatnošću (individualno, edukativni posjeti, grupni posjeti djece):

- razlikovanje knjižnice od knjižare
- naučiti djecu posuđivati, čuvati i vraćati knjige
- naučiti ih razlikovati slikovnicu, rječnik, knjigu
- razvijati kod djece sposobnost promatranja, zapažanja i iznošenja vlastitog i kritičkog mišljenja
- usvajanje etičkih normi
- pravila ponašanje u knjižnici
- naučiti prepoznati i imenovati dječje časopise i periodiku za mlade
- razlikovati dječji tisak od dnevnog tiska i časopisa
- naučiti odrediti rubriku, razliku između poučnog i zabavnog časopisa

- razlikovati časopise prema vremenu izlaženja (dnevnik, tjednik, mjesečnik)
- naučiti ih samostalno se orijentirati u knjižnici i pronaći željenu knjigu
- poučiti ih dijelovima knjige (hrbat, korice, knjižni blok)
- poticati djecu i mlade na čitanje dječjih časopisa, priča i bajki
- naučiti ih kako aktivno slušati i prepričavati
- naučiti djecu imenovati osobe odgovorne za nastanak knjige (autor, ilustrator, prevoditelj)
- znati prepoznati dijelove knjige (naslovna stranica, sadržaj, bilješka o piscu, izdanje, nakladnik, ilustrator)
- uvesti djecu i mlade u svijet informacija i podučiti ih kako se samostalno koristiti izvorima znanja
- upoznati djecu sa časopisima za popularizaciju znanja
- osposobiti ih za imenovanje i kategorizaciju područja ljudskog znanja
- osposobiti ih za prepoznavanje i imenovanje nekih znanosti i znanstvenih grana
- poticati djecu i mlade na čitanje s razumijevanjem i prepričavanje vlastitim riječima
- naučiti ih selekciji informacija i kako odabrati provjerene informacije za pisanje seminara
- objasniti im smještaj knjiga na policama u knjižnici (po signaturi – S, D, M, K,...)
- upoznati mlade s Univerzalnom decimalnom klasifikacijom (UDK) s kojom se klasificiraju popularno-znanstvena i stručna djela
- uputiti ih kako iz literature izlučiti bibliografske i biografske podatke
- osposobiti ih za samostalno odabiranje tehnike rada, načina pretraživanja i izvora informacija za rješavanje istraživačkih zadataka
- naučiti učenike razlikovanju i uporabi podataka iz različitih periodičnih publikacija pri oblikovanju informacija
- usvojiti citat i citiranje literature pri izradi referata
- pojam autorstva i intelektualnog vlasništva te etičkog kodeksa
- upoznati ih s On-line i E-katalozima
- upoznati djecu i mlade sa sustavom knjižnica u Hrvatskoj (NSK, narodna, specijalna, školska) i u svijetu
- objasniti im značaj Nacionalne i sveučilišne knjižnice
- objasniti im značaj i ulogu narodne knjižnice
- upoznati učenike sa pravilima ponašanja u knjižnici
- poučiti ih primjeni stečenih znanja i vještina u cjeloživotnom učenju
- razvijati s djecom sve oblike pismenosti (literarna pismenost, informacijska pismenost, informatička pismenost, računalna pismenost, medijska pismenost, vizualna pismenost i dr.).

Narodna knjižnica "Ivan Žagar" Čabar prilikom realizacije Plana i programa rada za 2023.g. planira suradnju s institucijama, udrugama, te ustanovama na lokalnom, županijskom i nacionalnom nivou.

3.7. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Knjižnica planira kroz 2023.g. kontinuirano permanentno usavršavanje djelatnika u knjižničarskoj struci.

Planira se prisustvovanje na Savjetovanju za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj.

Planira se posjet Interliberu – Zagreb, Monte Libriću i Sa(n)jmu knjiga u Puli, te drugim sajmovima.

Planira se povezivati i usavršavati s partnerima na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

4. OSOBLJE KNJIŽNICE

Zaposleni djelatnici u Narodnoj knjižnici "Ivan Žagar" Čabar:

- knjižničarski tehničar/ka, 1 djelatnik na puno radno vrijeme
- knjižničar – u sklopu svog rada obavlja ravnateljica
- ravnateljica- 1 djelatnik na puno radno vrijeme.

Ostalo osoblje:

računovodstvo i knjigovodstvo – djelatnice Grada Čabra

spremačica - održavanje prostora – djelatnica Grada Čabra

kućni majstor - po potrebi (u dogovoru s Gradom).

5. FINANCIRANJE KNJIŽNIČNE DJELATNOSTI

Financiranje Narodne knjižnice "Ivan Žagar" Čabar biti će razrađeno kroz financijski plan za 2023.g., te će isti biti dostavljen osnivaču na usvajanje.

Potraživati će se kontinuirano i redovno plaćanje računa po svim pozicijama osiguranim u proračunu.

Planirani program rada realizirati će se u skladu s osiguranim sredstvima odobrenim od strane osnivača (Grad Čabar), Primorsko-goranske županije te sredstvima Ministarstva kulture i medija RH.

Ravnateljica:
Sintija Žurga Paripović, mag.bibl.
